

**DENGE VE
DENETLEME
AĞI** BIRARADA.ORG

Demokrasi BAROMETRESİ

POLİTİKA BELGESİ NO:13

Temmuz, 2014

10 ADIMDA HALKIN ŞEFFAF CUMHURBAŞKANI

İlk kez ülkemizin Cumhurbaşkanı'nı seçmek için 10 Ağustos 2014 tarihinde sandık başına gideceğiz. Bundan sonra Cumhurbaşkanı'nı Meclis yerine halk seçeceği için, Cumhurbaşkanı ile halkın arasında doğrudan bir ilişki, kurulacak. Cumhurbaşkanı etik olarak vatandaşlara karşı sorumlu ve hesap verebilir bir konumda olacak. Dolayısıyla, Cumhurbaşkanı ile halk arasında güven inşasının kampanya süreciyle birlikte oluşması çok önemli. Seçilecek Cumhurbaşkanı'nın kampanya bağışlarını ve yardımlarını toplarken ve harcamalarını yaparken şeffaf olması ve bunun için adayların gönüllü olarak girişimde bulunması, bu güvenin sağlanmasında ilk adım olacaktır.

Bu seçimlerde, adaylar kamu yardımı almayacaklar. Tüzel kişilerden (şirket, sendika, vakıf, dernek gibi oluşumlar) bağış ve yardım alamayacaklar. Siyasi partiler de, tüzel kişiliğe sahip olduklarından, adaylara finansman desteği sağlayamayacaklar. Adaylar, sadece kendilerini destekleyen vatandaşlardan bağış ve yardım kabul edebilecekler. Vatandaşlar, seçtikleri Cumhurbaşkanı adayının bağışlarını ve yardımlarını kimlerden topladığını ve nasıl harcadığını bildikleri takdirde, Cumhurbaşkanı'nın göreve geldiğinde, kampanyasına bağış yapan nüfuz sahibi kişilerin çıkarlarına göre mi yoksa halkın ihtiyaçlarına göre mi karar aldığını izleme imkanına sahip olacaklardır. Kampanya finansmanının şeffaflığının sağlandığı bir seçimde, vatandaşlar oylarını daha bilinçli kullanacaklardır.

Sayın Cumhurbaşkanı adayları, seçim yarışının adil, eşit ve hesap verebilir olması için, sizleri aşağıdaki 10 adımı, kampanyalarınızda gönüllü olarak uygulamaya çağırıyoruz: ¹

1. Aldığınız nakdi bağışları ve yardımları ve kampanya harcamalarınızı kamuoyu ile paylaşmak için bir internet sitesi oluşturun.
2. Bağışçılarınızın kimler olduğunu, mesleki statülerini, nerede çalıştıklarını ve yaptıkları bağış miktarlarını açık bir şekilde, günlük olarak internet sitenizde paylaşın.
3. Mal bildiriminizi, internet sitenizde paylaşın.
4. Mal bildiriminde bulunurken varsa, yurt içi, yurt dışı mallarınızı, hisse senetlerinizi ve ticari ortaklıklarınızı da internet sitenizde paylaşın.
5. Toplanan bağışları ve kampanya için yapılan harcamaları tablolar halinde günlük olarak internet sitenizde kamuoyuyla paylaşın.
6. Seçim hesapları ile harcamalarınıza ilişkin bilgi ve belgeleri yetkili kişiler veya avukatlar aracılığıyla kayda alın.
7. Seçim kampanyanız için kendi kişisel kaynaklarınızı kullanacaksanız, oluşturduğunuz bütçenin nerede, ne kadar ve nasıl kullanıldığına dair tutulan kayıtları kamuoyu ile internet sitenizde paylaşın.
8. Siyasi partilerin sizin için yaptığı her toplantıyı ve bu toplantıların maliyetlerini düzenli olarak internet sitenizde kamuoyu ile paylaşın. Merkezi ve yerel idarelerin mali kaynaklarını kampanyalarınızda kullanmayın.
9. Seçim kampanyasının harcamalarının tek bir hesaptan yapılmasını sağlayarak kayıt dışılığı önleyin.
10. İnternet siteniz vatandaşların soru sorabileceği ve bilgi talep edebilecekleri bir formatta olsun. Sorulara ve bilgi taleplerine 48 saat içinde cevap verin, bunları internet sitenizde yayınlayın.

**Seçilecek
Cumhurbaşkanı'nın
kampanya bağışlarını ve
yardımlarını toplarken ve
harcamalarını yaparken
şeffaf olması ve bunun için
adayların gönüllü olarak
girişimde bulunması, bu
güvenin sağlanmasında
ilk adım olacaktır.**

¹ Önerilen bu 10 eylem, uluslararası standartlar ve iyi uygulamalar incelenerek hazırlanmıştır. Daha fazla bilgi için bkz. Denge ve Denetleme Ağı 12.Politika Belgesi, "Halkın Seçeceği İlk Cumhurbaşkanı'nın Kişisel Bağışlar Yürüteceği Seçim Kampanyasında Şeffaf Olmasını İstiyoruz" <http://www.birarada.org/kategori/politika-onerilerimiz>